

A Postás hétszer csenget

Postások–Fővárosi TC 7:0 (3:0)

1905. november 12., Amerikai úti pálya, 500 néző. Jv.: Szűsz Hugó

Postások: Bádonyi – Bienenstock, Fekete – Virágh, Koltai, Turi – Balló, Bodor, Ligeti, Kertay, Holub

Fővárosi TC: Zengő – Gulyás, Rusz – Rauch, Bucsek, Schöpfung – Kárpáti, Herskovits, Roóz, Kaufmann, Weisz

(A gólszerzők nevét a korabeli sajtó nem tartotta közlésre érdemesnek.)

Az 1905. évi bajnokság

1. FTC	16	11	4	1	54:12	26
2. Postások	16	11	4	1	33:9	26
3. MTK	16	10	3	3	55:11	23
4. UTE	16	8	2	6	35:22	18
5. MAC	16	8	1	7	40:19	17
6. Fővárosi TC	16	4	4	8	29:30	12
7. „33” FC	16	4	2	10	15:42	10
8. MUE	16	2	2	12	13:65	6
9. MAFC	16	1	–	15	6:70	2

A Postás–Főv. TC mérkőzés eredményét az MLSZ megsemmisítette, s 0:0-s gólaránnyal mindkét csapatot vesztesnek nyilvánította.

„Kínos botrány foglalkoztatja a fővárosi sportéletet” – írta a Nemzeti Sport 1905. november 19-i száma. – „A Fővárosi TC bajnoki mérkőzését a Postásokkal szemben váratlanul óriási gólkülönbséggel elveszítette. A veszteség oka az volt, hogy két játékosuk igen rosszul játszott, mire egyiket maga a Főv. TC kapitánya állította ki, a másik pedig önként elhagyta a pályát. De egyik játékost egyik klubtársa nyomban ott a közönség előtt felpofozta. Rögtön a mérkőzés után szájról szájra járt a hír, hogy a két játékos azért játszott olyan rosszul, mert a Postások mindketőnek, ezen kívül az egyik apjának is állást ígértek, ha régi egyesületüket elhagyva a Postások egyletbe lépnek be. Ezt a vádat több tekintélyes napilap is leközölte.”

A Postások – a klub teljes és hivatalos neve Posta- és Távirda Tisztviselők Sport Egyesülete volt, de ezt bajos lehetett minden alkalommal kimondani, maradt a köznyelvben a Postások – két megvádolt játékosa Bienenstock Sámuel (akkor már gyakrabban használt keresztnéve szerint Sándor) és Turi Jenő volt. A Fővárosi TC futballistái közül Rusz Miklóst küldte le a pályáról a csapat kapitánya, Roóz Ernő pedig önként lement. Fény derült a meccs utójátékára is: Ruszt, amikor a pályáról távozott, Weisz Hugó, a Fővárosi TC játékosa, s egyben vezetőségi, akkori szóhasználat szerint választmányi tagja a közönség előtt megpofozta, társai pedig be sem eresztették az öltözőbe, hanem ruháit kidobálták, mire Rusz a Postások öltözőjében öltözött fel. (Megjegyzés: a Nemzeti Sport akkor még hetilapként jelent meg, vasárnaponként. Ez magyarázza, hogy csak egy héttel a történetek után számolt be az eseményekről.)

Az Amerikai úti pályán történtek szereplői hirtelen érdekesek lettek a nem csak sporttal foglalkozó lapok számára is. A Budapesti Hírlap Kullisszák mögött címmel leleplező írást közölt november 15-i számában az esetről. Sportszerkesztője valóban belülről, ha úgy tetszik, tényleg a „kullisszák mögött” tudósíthatott: Kiss Gyula ugyanis egyben a „33” FC válogatott középfedezete is volt, a húszas években két részletben 41 mérkőzésen a szövetségi kapitányi tisztet is betöltötte.

Ennek hatására (s néhány más, még korábbi beszámolóéra is) a Postások két vezetője, Németh Andor titkár (nem mellesleg az MLSZ regnáló

Az ügy kedvezményezettje, az FTC. Állnak, balról: Braun, Koródy, Ecker, Weinber, Rumbold, Weisz, Manglitz, Gorszky. Elöl: Fritz, Bródy, Schlosser.

főtitkára) és Szabó Ernő alelnök közleményt írt a Nemzeti Sport hasábjain a mérkőzést követő vasárnapra: „A f. hó 13-án megjelent reggeli lapokban a 12-én délután lefolyt Fővárosi Torna Club–Postás baj-

Az egyik állásajánlattal elcsábított fradista: Gabrovitz Emil

noki mérkőzésről oly közlemények láttak napvilágot, melyek részint kószá hírek alapján, részint pedig a leghatározottabb formában azt tartalmazták, hogy a Postások a Főv. TC két legjobb játékosát, Ruszt és Roózt lekenyerezték, illetve állásígérettel arra bírták, hogy a

mérkőzésnek a Postások javára való biztosítása érdekében, zászlójuk árulóivá szegődve tevékenységüket a Postások javára fejtsék ki. Ezt a Főv. TC kapitánya a játék folyamán, a harmadik kapott gól után állítólag konstatálván, Ruszt az első félidő végén a játékból kiállította, a második félidőben pedig játékos társai folytonos zaklatásai következtében Roóz önként hagyta el a pályát. Ezzel szemben a Postások részéről a leghatározottabban kijelentjük, hogy úgy e szóbeszéd alapján regisztrált vádak, mint a határozottan tett állítások közönséges rágalmak...

A két megvádolt terézvárosi labdarúgó felettébb sértődötten reagált a történetekre. Rusz azt közölte, meg fogja tenni a lépéseket, hogy a Postások sportegyletének tagja lehessen. Roóz úgy vélte, játékát legfeljebb a Fővárosi TC tagjainak életveszélyes fenyegetései tették meddővé annyira, hogy játszani jóformán képtelen volt. „Ezek után pedig igenis keresni fogom az alkalmat, hogy a Postások sportegyesületébe beléphessek” – tette hozzá.

A Sport-Világ szerkesztői a helyzet ellentmondásosságára hívták fel a figyelmet november 19-i számukban: „A Postások azon szándéka, hogy minden postásból sportembert akarnak faragni, a legnagyobb mértékben a mi helyeslésünkkel is találkozunk. De már, hogy minden valamirevaló sportembert postatisztviselőnek akarnának megfogni, és meg nem engedett eszközökkel az illetőt mintegy kényszeríteni akarnák arra, hogy mint postatisztviselő éppen a Postások sportegyesületében fejtse ki babért hozó tudását és működését, az ellen nemcsak egyenesen tiltakozni, hanem ha kell határozottan harcolni is fogunk.”

A mondatokat tartalmilag elemezve nem nehéz arra a következtetésre jutni: a Sport-Világ szerkesztői, ahogyan egyébként a rivális csapatok vezetői, nem szerették a Postásokat. Úgy gondolták, az egyesület nagy előnyben van a játékosok megszerzésében, hiszen biztos, ahogyan mondták, nyugdíjas állást tud garantálni. Így kerültek korábbi válogatott, vagy addigra magyar bajnok játékosok – Koltai-Kolhanek József és Gabrovitz Emil az FTC-ből, Harsády József, Buda István és Bádonyi Gyula a BTC-ből – új egyesületbe. Mindazonáltal az amatőrszabályzat tiltotta az ilyesfajta csábítást. Ettől az még „működött”: nevezettek többsége postatisztként dolgozott a visszavonulása után egész további életében.

Az MLSZ nem tehetett mást, vizsgálatot rendelt el az ügyben. A kijelölt fegyelmi bizottság (tagjai: Steiner Hugó elnök, Maleczky Román, Oprée

**A Postások csapata.
Hátul, balról: Tömpe intéző,
Turi, Bádonyi, Bienenstock,
Fekete, Giba. Középen: Virágh,
Bodor, Koltai I. Elöl: Balló,
Buda, Koltai II, Kertay, Holub.**

Rezső, Neuwelt Emil, Moór Jenő) szinte naponta ülésezett, sorban hallgatta ki a tanúkat, de csak lassan haladt előre. Végül Bienenstockot, valamint Roózt és Ruszt örökre eltiltotta, de a Postás bajnoki címét meghagyta.

A hórihorgas Gabrovitz (a jobb szélén áll) itt még az FTC játékosaként. A bal szélén a nem kevésbé legendás Borbás Gáspár ül.

1906 tavaszára a kedélyek megnyugodni látszottak, a Ferencvárosi Torna Club, mint érintett – a Postások megbüntetése esetén a Fradi lehetett a bajnok – nem is fellebbezett. Több mint fél évvel a mérkőzés lejátszása után s hetekkel azt követően, hogy május 18-án, Klivényi Ferenc Andrassy út 39. szám alatti vendéglőjének különtermében a Postások megülték bajnoki lakomájukat, amelyen az MTK, az FTC, a BAK, a BTC és a MAFC képviselői sorra köszöntötték az új bajnokcsapatot, robbant a bomba.

Az Edison Kávéház a körúton

Roóz Ernő ugyanis – abban a reményben, hogy őszinte és beismertő vallomása után esetleg visszakaphatja a játékjogát – fellebbezésében elismerte, amit addig tagadt, vagyis hogy megvesztegették. Többes számban, merthogy a Postások vezetőit is megvádolta.

„Perújrafelvétel” következett, majd az MLSZ 1906. június 22-i tanácsülése után a következő mondatok kerültek a jegyzőkönyvbe: „A Postás és a Fővárosi TC között 1905. év november hó 11-én (helyesen: 12-én. – A szerzők) tartott bajnoki mérkőzés, illetve annak két pontjának hova való ítélese ügyében a Fővárosi TC-nek a fel-

lebbezése, Roóznak a Fővárosi TC titkárához intézett levele felolvastattak, a Posta és TTSp.E-nek a kérdéses ügyben korábban vezetett vizsgálat tartama alatt Roóznak a BTC mérkőzésre szóló meghívója a tanácsnak bemutatott.

Több hozzászólás után a tanács a szóban forgó Fővárosi Torna Club–Postás bajnoki mérkőzés ügyében az intézőbizottságot újabb, szigorú vizsgálat megindítására utasította. Hivatkozással a bajnoki mérkőzések 16. paragrafusának a szellemére, a Fővárosi Torna Club–Postás bajnoki mérkőzést igazoltnak nem fogadja el a tanács, és a két pontot egyik csapat részére sem ítéli oda. Egyhangulag (sic!) elhatározott, hogy e két pontért a két klub nem játszhatik többé.”

Az MLSZ július 27-én, a Teréz körúton lévő Edison kávéház különtermében az ügyben rendkívüli közgyűlést tartott. A résztvevők nagy szavazattöbbséggel (20:4) úgy határoztak, hogy a Postások ne kapja meg a két pontot. Aztán sokkal szorosabb voksolás (13:11) után azt is eldöntötték, hogy ne legyen új mérkőzés. (Erről tehát mégis szavaztak, noha az MLSZ tanácsa korábban úgy foglalt állást, hogy semmiképpen se legyen újrajátszás.) Mindenki tudta: a döntés az FTC bajnoki címét jelenti, miután a kialakult pontegyenlőségben jobb a gólaránya a Postásokénál. A súlyosan megbüntetett, bajnoki címét elvesztő klub azonnal bejelentette, kilép az MLSZ-ből, sőt felosztatja labdarúgó-szakosztályát.

Németh Andor főtitkár – miként a többi, az MLSZ-ben is feladatot vállaló Postás-vezető, illetve játékos – azonnal lemondott a szövetségben viselt tisztségéről. Indoklásában így fogalmazott: „A szövetség öt éves fennállása óta háromszor vette el a nyertes egylettől a bajnokságot és ítélte oda másnak. Két ízben a szabályok legalább fedték az ítéletet. Most azonban tisztán a szövetség Bajnoki labdarúgó-mérkőzések rendszabályai 16. §-ának világos rendelkezése ellenére ítéltetett oda másnak, úgy, hogy ilyképpen az 1905. évi bajnok a Ferencvárosi Torna Club csapata lesz, melyet a közgyűlésen két képviselőjének leadott szavazata döntött a javára.

Olyan szövetségnek, amely a saját maga által statuált szabályokat sem tartja meg, főtitkára nem lehetek.” (Németh kitételére magyarázat: 1903-ban az FTC és a BTC a másik egy-egy mérkőzését óvta meg jogosulatlan szereplés miatt, 1904-ben pedig az FTC szeretett volna egyik veresége után újrajátszást, a „33” FC védőjének jogosulatlan szereplése miatt.)

Hiába kérelték maradásra, Banovits Kajetán, az MLSZ valóban köztiszteletben álló, a káosztól megcsömörlött elnöke is lemondott.

A Postások játékosai közül senki sem igazolt máshova a következő félévben, ellenben Németh Andor vezetésével szeptember közepén megalakították a Magyar Football Clubot. A fehér színt választó egyesület jelmondata az „Erőnk az összetartásban” lett.

A szövetség azonban, a maga szempontjából támadhatatlanul, sőt a maga szabályaihoz ragaszkodva, ott tett keresztbe, ahol csak tudott az új alakulatnak. A Magyar FC aztán – nem lévén a szövetség tagja – alig talált magának ellenfelet még barátságos mérkőzésekre is, mivel a labdarúgó-szövetség szabályzata kimondta, „MLSZ-tag csak MLSZ-tag ellen játszhat”.

Decemberben fordulat állt be a Fővárosi TC elleni, több mint egy évvel korábban játszott bajnoki mérkőzés kapcsán kirobbant botrányban.

A Roóz Ernő kontra Postások ügy a polgári bíróság előtt zajló tárgyalásának elején a játékos nevében az általa felkért védő, dr. Mencer Aladár kijelentette: „A feljelentés alapjául szolgáló és a panaszosok által felmutatott levélben foglaltak tévedésen alapulnak, panaszosok őt megvesztegetni soha nem akarták, vádlott panaszosokat becsületükben megsérteni nem akarta, s amennyiben ők sértve éreznék magukat, tőlük ezennel képviselőjük útján elnézést kér”. Erre dr. Alfay Zoltán, Németh Andor és Tömpe Benő, a Postások három vezetője a vádat visszavonta.

Ugyanazokban a napokban volt a végtárgyalása annak a pernek is, amelyet a Postások két megvádolt játékosa, Turi Jenő és Bienenstock Sámuel indított rágalmazás miatt a Budapesti Hírlap ellen. A felelősséget a lap részéről a már korábban említett Kiss Gyula, maga is válogatott labdarúgó, a Budapesti Hírlap sporttudósítója vállalta. A tárgyaláson Kiss kijelentette, meggyőződött arról, hogy a panaszolt közleményben Turi Jenő és Bienenstock érdemtelenül kerültek az ügybe, s ebbéli meggyőződését lapjában nyilvánosságra is hozta. A panaszosok erre a vádat ejtették. A történekről beszámoló Nemzeti Sport hozzátette: az MLSZ annak idején részben Kiss terhelő vallomása alapján tiltotta el Bienenstockot örökre.

1907 tavaszán (!) a Posta és Táviráda Tisztviselők Sportegyesülete, amelynek legjobb játékosai addigra már vagy eligazoltak, vagy felhagytak a futballal, a bírósági ítéletekre hivatkozva revíziót kért az MLSZ-től. Június 7-én aztán az MLSZ ügy döntött, Postás-ügyben nincs újabb tárgyalás, az ügyet végleg lezárták.

Így festett Koltai, eredetileg Kolhanek József a fényképen...

... így pedig festményen. Koltai az első futballista, aki három különböző klubbal (FTC, Postások, MTK) is bajnokságot nyert a pályán. Egyet elvettek tőle.

